

ŠESTKA.rozhlas.cz

Ivan Štern
Spor o německou
zahraniční politiku

str. 4

Daniela Vrbová
Československo
místo Nového
Slovenska
str. 6

Jan Sedmidubský
George Walker
Bush

str. 7

Právo na vlastní názor

”

Samuel Colt dává stejné šance silným i slabým, hlásala kdysi reklama na slavný revolver. Podobnou revoluci přinesl internet. I on dává „stejně šance“, umožňuje, aby kdokoliv komentoval cokoli. Problém už není přístup k informacím, ale jejich kvalita.

Na následujících stránkách najdete ukázky z pořadů ČRo 6. Vybrali jsme věci nadčasové, ačkoliv rádio je rychlé médium. Silnou stránkou Šestky je nicméně odstup a analytický pohled, nebo chcete-li, respekt. Věřím, že články vás zaujmou, stejně jako naše pořady.

Daniel Raus
šéfredaktor Českého rozhlasu 6

Česká společnost před bodem obratu

Česká společnost propadá skepsi, zasáhla ji další „blbá nálada“. Jak jinak by se dal vysvětlit paradox, že vidíme budoucnost černě, ačkoliv nás recese zasáhla minimálně? Příčinou je důvěra k politice. Po vyšumění „kroužkovací revoluce“ přestávají lidé věřit v možnost změny k lepšímu. Alternativy přesto existují, možná nepřijemné.

Článek na str. 2

WikiLeaks a Pandury

Internetový portál WikiLeaks tvrdí, že zveřejnil všechny americké diplomatické depeše, jež má k dispozici. Některé z nich se týkají České republiky, a ta je podle nich americkými diplomaty považována za nejméně průhledný stát střední Evropy.

Diplomaté podporují toto tvrzení informacemi o nejrůznějších skandálech, které provází korupci, pronikající do vysokých pater tuzemské politiky. Řada z nich se týká české armády. Poznatky Američanů nejsou nijak překvapivé. Každý, kdo alespoň trochu podrobněji sleduje sdělovací prostředky,

mohl získat stejný pocit. Přitom většina afér vyšuměla do ztracena, nebo k vyšumění směřuje.

Jedním z příkladů může být dění kolem pořízení obrněných transportérů Pandur.

Pokračování na str. 3

Česká společnost před bodem obratu

Vedle Řeků a Portugalců se bojí budoucnosti nejvíc Češi. Průzkumy veřejného mínění ještě nikdy nedávaly veřejným institucím a výhledům ČR tak špatnou známku. Zdá se, že výsledky spíše popisují nějakou náladu, než aby odrážely stav reálného života. Řecko a Portugalsko jsou totiž ve vážných hospodářských potížích, zatímco Česká republika patří k deseti evropským zemím s nejmenším dopadem recese.

FOTO: FILIP JANOUŘEK

Je Nečas horší než Topolánek, Paroubek, Gross nebo Klaus?

Vůbec nejhorší hodnocení v Evropě si u nás získala kvalita politických institucí a odborná kompetence politiků. Není však jasné, proč vadí právě současná garnitura. Znamenalo by to, že Nečas je horší než Topolánek, Paroubek, Gross nebo Klaus, o čemž by se dalo úspěšně pochybovat. Řada ministrů by také snadno našla méně kompetentní předchůdce. Při veřejných průzkumech jde tedy spíše o souhrn subjektivních hodnocení, jež se posouvají určitým směrem, takže nálada neodpovídá faktickým poměrům. Co se ale stalo, že Češi ztratili náladu?

Nejasná budoucnost

Existuje několik výkladů. Ředitel společnosti Factum Invenio Jan Herzmann to připisuje příliš vysoké referenční rovině Čechů. Srovnávají své životní a společenské podmínky se situací u nejbližších sousedů, Němců a Rakušanů. Rozdíly

O morálních kvalitách politické elity se v Česku pochybuje dlouhá léta.

jsou po dvaceti letech od pádu komunistu stále obrovské a lidé ztrácejí naději, že se tyto země podaří někdy dohnat. Je na tom určitě něco pravdy, protože vysokou nespokojenost vykazují také další dvě nejvyspělejší postkomunistické země, Slovinsko a Slovensko. I tam se obyvatelé srovnávají se Západem.

Jiný výklad nabízí šéf společnosti STEM Jan Hartl. Jádrem pudla je podle něho korupce, na kterou ostatně průzkumy upozorňují. A nejde jen o obecné znechucení z korupčního chování zdejších politiků. O morálních kvalitách politické elity se v Česku pochybuje dlouhá léta, Hartl proto upozorňuje na další fak-

tor. Lidé si uvědomili, že politici nejsou kompetentní. Dříve to šlo zakrývat, ale vláda s dostatečnou většinou ve sněmovně se nemá na co vymlouvat. Občané zjistili, že politici se neřídí odborností, kterou nemají. Jejich kroky řídí korupce, která pak vede Českou republiku do nejasné budoucnosti.

Česká republika tedy zažívá okamžik prozření. Lidé zjišťují, že se nikdy nebudou mít jako občané vyspělé Evropy, a zároveň ztrácejí veškeré iluze o kvalitě politické scény, jež má cestu k prosperitě nabídnout. Východisko z nouze nikdo nenabízí, takže situace, kdy Česko patří ve srovnání s naprostou většinou zemí světa k těm s vysokou životní úrovní, se stává paradoxně nesnesitelnou. Společnost si musí přitom pomoci sama, pokud nechce čekat na protektorát Evropské unie či Mezinárodního měnového fondu. Takové řešení hrozí Řekům a už se ho dočkaly státy, jež nenašly cestu z krize: Lotyšsko, Rumunsko nebo Maďarsko.

Nejsou lidi

Obrátit vývoj k lepšímu přitom není nespílitelná úloha. Ve složitých společenských systémech moderní doby platí pravidlo, že malé příčiny mívají dalekosáhlé důsledky. Jednou z možností je výměna vlády, což obvykle zlepší náladu, jak prokázalo období Fischerova kabinetu. Zřejmě by pomohl návrh nové verze penzijní reformy podle pravidel vyspělé Evropy. Užitečná by byla důkladná debata o směřování zdravotnické reformy, aby se lidé nebáli zhoršení zdravotní péče. Korupci by nejvíc uškodilo nastavení pravidel pro veřejné zakázky a důkladný audit největších zakázek z posledních let.

Nástroje ke zlepšení poměrů existují, bohužel zatím platí povzdech, na který jsme si zvykli v dobách socialismu, že totiž „nejsou lidi“. V takovém případě ale nám Čechům nic nepomůže. Počká to na nekompromisní úředníky Mezinárodního měnového fondu.

Petr Holub

Audiozáznam celého pořadu:
http://bit.ly/cro6_obrat

WikiLeaks a Pandury

Dokončení z titulní strany.

Z Prahy do Washingtonu zamířila opakovaně depeše s varováním, že celý obchod může být spojen s úplatkem, který měl požadovat Marek Dalík od firmy Steyer. Podobné informace se s odstupem doby objevily i v médiích. Nečerpaly však ze zmiňovaných depeší, ale pocházely z úniku výsledku jednoho z bývalých zaměstnanců firmy Steyer. Hovořil o tom, že si Dalík měl říct o úplatky ve výši osmnácti milionů eur. Právě tento únik informací zkomplikoval práci vyšetřovatelů. Šlo totiž o utajovaného svědka, který byl skrýván pod cizí identitou. Mimo jiné je to jasný signál dalším případným svědkům, že se jim nevyplatí riskovat a s orgány činnými v trestním řízení aktivně spolupracovat.

Kolem pořízení obrněných transportérů pro armádu se přitom odehrálo víc podivuhodných věcí než pouze zapojení Marka Dalíka do jedné z fází celé transakce. Za vlády pod vedením Stanislava Grosse bylo vypsané výběrové řízení, ze kterého vyšlo vítězně konsorcium pod vedením firmy Steyer. O klasickou soutěž ale ve skutečnosti nešlo. S odkazem na bezpečnostní zájmy byli osloveni pouze předem vybraní uchazeči. Zájemci, kteří byli vyzváni a splnili určité podmínky, dodali své výrobky, a ty byly podrobeny testování. Mezi kritéria patřila i cena či zapojení českého průmyslu do celého projektu. Kdo v testování neuspěl, musel z kola ven. Vyřazení uchazeči se obrátili na soud, který označil důvody jejich vyřazení za nicotné.

Další netradiční okolností, jež provázela nákup obrněných transportérů, byl podpis

smlouvy. O jejím uzavření sice rozhodl Paroubkův kabinet, ale ministr obrany Karel Kühnl ji podepsal ve chvíli, kdy bylo po volbách a kdy bylo jasné, že ve funkci skončil. V souvislosti s daným obchodem se tak hovořilo o podezření z korupce od samého začátku. Podle očekávání se české policii zatím nepovedlo prokázat nikomu nic. Pochybnosti

Podle očekávání se české policii zatím nikomu nic nepodařilo prokázat.

však mohly umocnit problémy s dodávkou obrněných vozidel. Česká armáda nebyla spokojena s kvalitou transportérů a nehodlala tolerovat časový skluz. Přitom právě důkladné testování nabízených vozidel a z něho vyplývající kvalita jednotlivých transportérů byla pádným argumentem pro předchozí příklon k rakouské firmě. Jeden z největších armádních obchodů je tak lemován celou řadou nejasností.

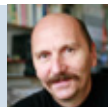
Zdálo se, že Topolánkova vláda je chce rozptýlit odstoupením od smlouvy. Zhruba v té době vstoupil do hry zmiňovaný

Marek Dalík. Účast na schůzce s představiteli firmy Steyer nepopírá, pouze tvrdí, že si o žádný úplatek neřekl. Jeho angažmá přesto může vyvolat dojem, že měl dohlížet na průběh obchodu a mohl se pokusit usměrňovat finanční toky. Spor byl totiž vyřešen dohodou na nových, údajně nezávislých testech vozidel. Byla podepsána nová smlouva, snižující počet z původních 199 transportérů na 107. Opticky rovněž došlo ke snížení celkové ceny z 24 miliard na zhruba čtrnáct a půl. Když se to však přepočítá na jedno vozidlo, došlo během celé anabáze ke zdražení jednoho transportéru o zhruba třetinu. Což podle ekonomických odborníků nelze zdůvodnit pouze vývojem inflace.

Zkrátka, tato mnohamiliardová zakázka je spojena s celou řadou nejasností. Příliš světla do ní nevnese dosavadní vyšetřování v České republice. Snad se to povede Rakušanům. Jak praví tamní média, konkrétní výsledky by se mohla veřejnost dozvědět spíše v horizontu týdnů nežli měsíců či dokonce let.

Petr Hartman

Audiozáznam celého pořadu:
http://bit.ly/cro6_pandury

Spor o německou zahraniční politiku

Evropské politiky zaměstnává problém předlužených euro-zemí. Hledají způsob, jak překlenout předlužení, a současně zachovat životaschopnost společné měny. Mimo hlavní pozornost zůstává tím pádem podoba německé zahraniční politiky, zejména její vztah k Libyi. Signálem bylo to, že se Německo zdrželo hlasování, když Rada bezpečnosti rozhodovala o vytvoření bezletové zóny.

FOTOKLÁN STERILOVÁ

Německá kancléřka Angela Merkelová.

Libyjský konflikt se ale počal rychle vyjasňovat. Strana povstalců dobyla hlavní město a německý ministr zahraničí Guido Westerwelle se překvapivě pochválil za svoji zahraniční politiku. Uvedl, jak významnou úlohu sehrála

Současná německá politika je mimo jiné výrazem mezinárodní emancipace země, která prostě jednoho dne musela nastat.

německá účast na sankcích vůči Kaddáfího režimu. Podle Westerwelleho katolíci otráslí mocí diktátora, že se jednoduše rozpadla. Argumentace rozčlívila stranického kolegu, bývalého spolkového ministra vnitra Gerharta Bauma. Prohlásil, že Westerwelle by měl v sobě vykřesat alespoň jiskru sebereflexe a uznat, že rozhodující podíl na vyhnání Kaddáfího mají letecké útoky spojenců a pozemní boj povstalců. „Není to jen trapné,“ řekl, „je to i urážlivé vůči vojenskému úsilí, které vyvinuli spojenci a povstalci, aby otráslí

režimem v Tripolisu.“ Doporučil Westerwellemu, aby si na syrském příkladu uvědomil, jak málo jsou sankce účinné.

Nevydržel to ani bývalý spolkový kancléř Helmut Kohl, který vzal kritiku z gruntu. Prohlásil, že z Německa se už nějakou dobu stává nevypočitatelná mocnost. Berlín vytyká nejen váhání v otázce Libye, ale i politické těkání a nerozhodnost, jakmile se začalo hledat řešení řeckých dluhů, už ani nemluvě o unáhleném rozhodnutí opustit jadernou energetiku. Podle Kohla německá zahraniční politika jednoduše ztratila kotvu i směr.

Paní Flip-flop

Kritika přišla ovšem i z jiné strany. Americký magazín Foreign Policy nadepsal svůj analytický článek „Paní Flip-flop“ a ironicky uvedl, že je naprosto nemožné si u madam Merkelové udržet přehled nad myšlenkovými obraty a otočkami. „Od té doby, co nejmocnější žena Evropy nastoupila do úřadu, Německo ztrácí nesporně vliv na mezinárodní scéně,“ stojí zde doslova.

Ze všeho nejvíc trápí kritiky to, že Německo ztrácí tvář u spojenců, zejména

u USA. Když byla kancléřka Merkelová v červnu na návštěvě Washingtonu, rozplývala se, že nikdy nezapomene na den, kdy se procházela s prezidentem Obamou růžovou zahradou. Obama jí tehdy ale mimochodem řekl, že by uvítal větší podporu Německa v libyjském konfliktu, a kancléřka slíbila rychlou pomoc při obnově země. Dva měsíce předtím, krátce po hlasování v Radě bezpečnosti, byl americký ministr obrany Robert Gates vůči německému kolegovi Thomasu de Maiziére ještě otevřenější. Nehlasováním si podle něj Německo ublížilo.

Bouře ve sklenici vody?

Kritici německé zahraniční politiky v podání Merkelové a Westerwelleho se tváří, jako by byl Berlín v podobné situaci poprvé. Přitom když vládl sociálně demokratický kancléř Gerhard Schröder, nebylo to jinak. Schröder se odmítl podílet na iráckém dobrodružství a riskoval dosud nejotevřenější konflikt Německa s USA. Německo a Francie byly hříšníky v eurozóně, když flagrantně porušily pakt stability, stanovující maximální zadlužení veřejných rozpočtů. Schröder místo uznání chyby prohlásil pakt stability za stupidní. Obojí mu prošlo, stejně jako označení Vladimíra Putina za přítel. Nikdo patrně nic jiného od bývalého levicového radikála nečekal.

Co se ale čeká od Angely Merkelové? Není vzrušená kritika bouří ve sklenici vody? Současná německá politika je mimo jiné výrazem mezinárodní emancipace země, která prostě jednoho dne musela nastat. Thomas de Maiziére stížnosti starých pánů chápe, jakož i jejich stesk po starých časech, kdy vše bylo přehlednější. „I budoucnost byla dříve jaksi lepší,“ zacitoval slova Karla Valentína a dodal: „Žijeme v roce 2011, v situaci ohromně komplikované, velmi obtížné a nepřehledné. Žádná cesta zpět k údajné jistotě, žel, nevede.“

Ivan Štern

Audiozáznam celého pořadu:
http://bit.ly/cro6_nemecko

Události ve Šluknovském výběžku

Události na severu Čech zřejmě nejsou jen lokální záležitostí. Nelze nevidět jejich symptomatický, nebo dokonce předzvěstný charakter. Vypovídají o vztahu romské menšiny a neromské většiny. O vztahu, který se postupně, ale viditelně zhoršuje.

FOTO: GABRIELA INAUPTVOJČOVÁ

Majorita sice chce, aby se jí Romové přizpůsobili, ale ze střednědobé perspektivy se mnohem spíš bude muset přizpůsobit ona.

Před čtyřmi lety napsal Katolický týdeník: „Není k dispozici řešení zásadního společenského konfliktu, který bude nutně narůstat vzhledem k mnohonásobně vyšší porodnosti romské komunity než ostatní majority. Ta chce, aby se jí Romové přizpůsobili, ale ze střednědobé perspektivy se bude muset přizpůsobit spíš ona. Bude ve společnosti, kde víc než třetinu tvoří důchodci, zatímco většinu lidí do dvaceti tvoří Romové a přistěhovalci s podobným osudem.“

Trojí pohroma

Politická korektnost velí neuzívat označení „cikán“. Prý je ponižující. Ano, je. Ale nebývalo. Ještě básníci Mách a Puškin si dokázali cikánský život idealizovat. Senioři možná pamatují sentimentální písně „Cikánko ty krásná“ nebo „Cikáne černý, cikáne věrný“. Takový projev citovosti je dnes nemožný. Ne, že by s cikány nebyly dřív problémy. Přitáhli do Evropy z nejasných důvodů před šesti sty lety. Neprošli civilizační zkušeností usedlého zemědělského života a zůstali nomády. Živil se, jak se dalo, také se přizívovali. Do modernizačního procesu západní

společnosti neuměli vstoupit, ocitali se stále více na jejím okraji. Pak na ně dopadla – v podstatě během života jedné generace – trojí pohroma.

Tou první byl nacismus. Většina cikánů v obsazených zemích skončila v plynových komorách. Na jejich místa přišli soukmenovci z uherské nížiny, kteří neuměli česky. Komunistický režim, druhá pohroma, je chtěl násilně civilizovat. Zabíval jim koně a vozy, přinutil je bydlet v panelácích, což neuměli. Některým dal práci, ale nekvalifikovanou. A rozbil jejich nomádskou kulturu a morálku. Naučil je spoléhat na sociální dávky. Pak přišla třetí pohroma: listopadový převrat a kapitalismus. Důraz na kvalifikaci a výkon. Zájem o jejich práci opadl. Stali se z nich neplatiči a jejich existence či snaha o přežití, nabyly v očích společnosti parazitního ba kriminálního rázu.

Co se týče vztahů mezi romskou minoritou a českou majoritou, nebyly valné ani v dobách socialismu. Poznalo se to ve specifických situacích: cikán na vojně, cikán v kriminále, cikán ve škole a taky cikán jako pacient. Byli nepřizpůsobiví. Po listopadu 1989 ještě nepřizpůsobivější. Většinové společnosti to vadí. „Proč

je máme žít?“ – tak zní tlumená otázka, která je přitom jaksi důvodná. „Cikáni do práce“ skandovaly severočeské davy. Jenže, do jaké práce? A jak, když dorůstá už druhá romská generace bez jakýchkoli pracovních návyků?

Karta se obrací

Nevoli většiny využívá její nezanedbatelnější část, mladí náckové. Nezapomeňme, že léta před útokem mačetami v Novém Boru pár českých mladíků ubilo holemi romského tátu před očima jeho dětí. Teď se karta obrací: dorůstající romská generace se chová stále vyzývavěji a útočněji. Média o tom referují nerada, prý aby neživila rasismus české většiny. Zdánlivá ohleduplnost je ale k ničemu, neboť už léta houstne vzájemná zášť. Ta česká je mrazivě pohrdavá. A jaká je ta romská? Ukřivděná nebo mstivá? Na jedné straně jsou násilnické party romských výrostků a na druhé snaha nabídnout většinové společnosti domobranu. Zápalné láhve versus mačety. Zatím máme své těžkooděnce. Ale co za pět, za deset let, bude-li této guerille ponechán spontánní průběh?

Je pozdě na diskuse a polemiky o tom, zda jde o konflikt rasový, či sociální, zda za to mohou více Romové, nebo ti ostatní. Jenže, koho pověřit řešením? Slušelo by se vládu. Ta má ale jiné problémy, a ani ty řešit moc nedovede. Chybí bohužel i podpora veřejnosti. Romové jsou komunitou rozbitou, demoralizovanou, protože (na rozdíl od nás) o svou původní kulturu přišli a žádnou další si neosvojili. Potřebovali by od nás pozitivní diskriminaci, nic jiného mě nenapadá. Pokusy o ni jsme předčasně vzdali. Na místě by byla také trocha naší sebereflexe. U kolika Čechů (těch takzvaně slušných) je znát vůči Romům pohrdavá zášť, v lepším případě mrazivá lhostejnost? Zkrátka přání, aby zmizeli. Aby nebyli. Což nemůže dopadnout dobře.

Petr Příhoda

Audiozáznam celého pořadu:
http://bit.ly/cro6_sluknov

Žijeme ve světě paradoxů?

Mladí lidé nemají práci, přitom jich stále více dosahuje vysokoškolského vzdělání. Z předměstí velkých měst se stávají ghetta, kde platí vlastní jazyk i zákony, a mluvíme o multikulturalismu. Žijeme v blahobytu, liberálně a svobodně, přes to nám něco schází.

Britský premiér David Cameron hovořil v souvislosti s nepokoji a rabováním mladých v Londýně a dalších městech o nemoci společnosti, o jejím morálním úpadku. Reaguje na něj profesor politické sociologie na univerzitě v italském Terstu Václav Bělohorský.

„To je velmi obecné mluvit o nemoci společnosti. Tradiční model integrované společnosti byl národní stát. Společnost můžeme popsat tak, že máme nějaké centrum, to jsou ty centrální hegemonické hodnoty, které lidé uznávají jako hodnoty univerzální. A pak máme periferie. Národní stát funguje tak, že se ty periferie snaží v sobě realizovat centrální hodnoty, lidé posílají děti do škol, říkají jim: Učte se, ať z vás něco je. Oni nejsou z těch hodnot vyloučení, oni jsou jen na okraji a snaží se integrovat do centra. Centrum není exkluzivní, neodmítá je, nýbrž přijímá.“

Znamená to, že současná britská společnost není dostatečně integrovaná. Globalizace národní stát oslabila. Netyká se to jen Londýna, před nedávnem se něco podobného dělo v Paříži, v Holandsku máme nepokoje, i když ne v takové míře. Globalizace přivála do těchto zemí obrovský počet přistěhovalců, které není možné integrovat v normálních rytmech, a my zatím nemáme nic jiného, co by nahradilo národní stát v této funkci. Nic lepšího jsme jako model integrace nevymysleli.“

Michaela Krčmová

Audiozáznamy pořadu:
http://bit.ly/cro6_hovory

Československo místo Nového Slovenska

Milan Rastislav Štefánik (21. 7. 1880 – 4. 5. 1919) byl jedním z „otců zakladatelů“ Československa. Byl politikem, generálem francouzské armády, letcem a diplomatem. A také astronomem a zdatným cestovatelem se zálibou v etnografii.

Cestovatel A. V. Novák před Štefánikovým domem u hvězdárny na Tahiti.

Pozoruhodný je například jeho pobyt na ostrovech Tahiti ve Francouzské Polynésii v letech 1910–1911 a 1913. Cestu vykonal pod záštitou francouzské vlády, na Tahiti vybudoval hvězdárnu, telegrafní stanici a tři meteorologická stanoviště. A co je zajímavé, pobyt na ostrovech neovlivnil jen samotného Štefánika. Vyprávění a představy o tomto panenském prostředí se šířily mezi Čechy a Slováky, takže někteří tam začali nový život.

Kompletnímu pohledu na osobnost Milana Rastislava Štefánika v druhé půli 20. století vždy něco chybělo. Bylo to kvůli politickým vlivům na českou a slovenskou historiografii. Pokud se o něm mluví, pak hlavně jako o politikovi a generálovi, připomínala se jeho smrt při nešťastném přistání letadla. Současný generální ředitel Slovenského národního muzea Rastislav Púdelka se však již deset let snaží o rehabilitaci Štefánika jako člověka. Pořádá výstavy o jeho zálibách a nepolitické činnosti a říká: „Chceme ho sesadit z podstavce, strhnout z něj černé sukno.“

Jedním z takových počínů byla letošní výstava ve Slovenském národním muzeu. Ukázala předměty, jež si Štefánik dovezl z Tahiti, výrobky domorodců, jeho kresby, fotografie a zápisky. Tahiti proslavil především malíř Paul Gauguin, Štefánik dorazil na ostrov sedm let po jeho smrti. S Gauguinem se nikdy nesetkal, ale vypátral dřevoryty, které na ostrovech Gauguin zanechal. Domorodci si z nich

udělali plot. Dnes jsou pýchou Národní galerie v Praze.

Tahiti bylo dlouho vnímané jako poslední pozemský ráj, kde noblesní divoši žijí v míru, rovnosti, přátelství a harmonii s přírodou. Nezkažení civilizací, nsvázaní předpisy, neomezování majetkovými spory. Jak vyplývá ze Štefánikových deníků, ostrov se slovenskému astronomovi natolik líbil, že se tam chtěl usadit. Francouzská vláda ho však po pozorování Halleyovy komety a úplného zatmění Slunce nad Tichomořím vyslala na další misi, do Jižní Ameriky. Na Tahiti se vrátil krátce roku 1913, aby vyzvedl astronomické přístroje, které nechtěl nechat napospas džungli a domorodcům.

Štefánika na Tahiti navštívil jeho přítel z Prahy, spisovatel Jan Havlasa (vlastním jménem Jan Klecanda). Po návratu do Čech psal o svých dojmech do zdejšího tisku, například do Zlaté Prahy. V roce 1920 se pak na Tahiti vylodil další Čech, rovněž spisovatel, cestovatel a velký obdivovatel Štefánika Archibald Václav Novák. Hvězdárnu, i Štefánikův dům našel již zpustlé. Rychle také poznal, že poslední pozemský ráj má odvrácenou tvář v podobě patologických civilizačních jevů, jež tam pronikaly díky francouzské koloniální správě a čínské imigraci. Vrátil se tedy domů a cennou sbírku fotografií zanechal ve sbírkách Náprstkovy muzea.

Na Tahiti odešla zhruba stovka Českoslováků, někteří s rodinami, takže tam vznikla malá česká kolonie. Její osudy zaznamenala kniha Vladimíra Ustohala Češi na Tahiti a Markézách (vyšla v roce 2005). Samotný Štefánik plánoval odkoupení ostrova u Tahiti a založení „Nového Slovenska“. Z velké míře vize sešlo z důvodů finančních i politických. V Evropě vypukla válka a Štefánik vstoupil do služeb francouzské armády. Místo Nového Slovenska zaměřil úsilí na vznik Československa.

Daniela Vrbová

Audiozáznam celého pořadu:
http://bit.ly/cro6_stefanik

George Walker Bush

Některé politické osobnosti mají tu smůlu, že spravedlivé posouzení jejich úlohy v dějinách je možné až s větším časovým odstupem. Je to případ George Bushe mladšího, což bylo zřejmé už ve chvíli jeho odchodu z úřadu, kdy se těšil rekordně nízké popularitě. Ani teď ale doba nedozrála, mimo jiné proto, že bude potřebné počkat na výsledky jeho nástupce Baracka Obamy.

Válka proti terorismu

Bush vzbuzoval převážně negativní pocity u širokého spektra lidí, navíc se jeho údělem a hlavním prezidentským tématem stala takzvaná válka proti terorismu. Byl také kritizován za nepřiměřeně velký vliv lidí z administrativy jeho otce. Traduje se historka, podle které pár vtipálků z administrativy Billa Clintona při odchodu z Bílého domu vydloubalo z klávesnic písmeno W. To proto, že George W. (Walker) Bush si na něm zakládal. Odlišovalo ho od jeho otce, 41. prezidenta USA z let 1989–1992.

Už začátek Bushova úřadování nesl nepřijemnou pachů. Ve volbách získal totiž v absolutním počtu méně hlasů než jeho soupeř Al Gore. To americký systém umožňuje, ještě horší byly ale spory kolem sčítání hlasů na Floridě. Ukončil je až verdikt Nejvyššího soudu, po kterém

usedl v Oválné pracovně „soucitný konzervativce“ George Bush.

Nejvýmluvnějším symbolem jeho prezidentského období se stala jediná událost: 11. září 2001. V reakci na ni začala takzvaná válka proti terorismu. A ve stínu tohoto amerického dramatu jako by zůstalo skryto mnoho dalších otázek, jež s Bushem juniorem úzce souvisejí a mají spíše ideologickou povahu. Například, jaká byla třetí generace neokonzervativců, k nimž patřil? Jakou úlohu sehráli takzvaní jestřábi, například Paul Wolfowitz, Donald Rumsfeld nebo Condoleezza Riceová? Nakolik úspěšný byl pokus vyvážit demokracii do světa? Byla chyba pokračovat v cestě svého otce a dojít si pro Saddáma do Bagdádu? Nakolik souvisí rychlý Saddámův pád s nynějším arabským jarem? A jaké dědictví zanechal Bush v Afghánistánu?

Zásadový vůdce

Stejně množství otázek vyvolává odkaz na domácí scéně. Za jeho vlády se Spojené státy dostaly do spirály zadlužování. Nakolik to byla vina George Bushe? Nakolik se do motoru globální ekonomiky promítla zahraniční politika? Jak se v důsledcích projevila hospodářská doktrína neokonzervativců? A mají dnešní americké dluhy a sociální

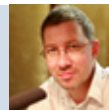
propast ve společnosti skutečně původ v éře Bushově, nebo je pro její pochopení lepší se vrátit až k takzvané „reaganomice“ osmdesátých let?

Jedno je ale zřejmé. George Bush mladší nebyl takzvaný „reálpolitik“. Jeho idealismus měl v sobě jistou nesmlouvavost, neochotu ke kompromisům, podle kritiků „zařatost“. Ať už podepisoval zákon proti interrupcím, obhajoval kreacionisty proti evolucionistům, odmítal Kjótský protokol a řekl ne zvyšování daní nejbohatším Američanům, šlo o témata, ve kterých se profiloval jako zásadový vůdce. Rozdělení bylo zřejmé – my a oni, levý a pravý břeh, jasně rozeznatelné kontury ideologického protivníka.

Za určitých okolností může být politika takové zásadovosti smysluplná a potřebná. Nakolik ale vyjadřoval George Bush Ameriku prvních let 21. století? A proč si za jeho vlády přestali Američané rozumět s jinými kontinenty? To jsou otázky, jež si i z hlediska současnosti slouží pozornost.

Jan Sedmidubský

Audiozáznam celého pořadu:
http://bit.ly/cro6_bush

Norsko nejsevernější a nejzbožnější?

Země teroristy Anderse Breivika je mimořádně zbožná. 90% obyvatel se hlásí k luterské církvi. Je také nejsevernějším ze severovýchodních států. Jinak konstituční monarchie, v jejímž čele stojí král Harald V., který je současně hlavou tamní církve. I o tom je rozhovor s velvyslancem Norského království v ČR Jensem Eikaasem.

Jak došlo k tomu, že se světská a duchovní moc v Norsku provázala?

Kořeny křesťanství v Norsku sahají hluboko do historie. První christianizace naší země, přesněji řečeno pobřežních oblastí, proběhla už v sedmém století. Přibližně od roku 885, kdy bylo Norsko poprvé sjednoceno pod králem Haraldem Krásnovlasým, se křesťanství šířilo i do vnitrozemí. Ovšem tím, kdo ho oficiálně vyhlásil jako státní kult, byl král Olav Triggvason na přelomu desátého a jedenáctého století. V souvislosti s jeho politikou mluvíme o tzv. druhém sjednocení Norska, tedy připojení nejsevernějších oblastí. Olav se nechal pokřtít, po něm tak učinili i nižší místní vládcové, a tak se křesťanství rozšířilo do jednotlivých vesnic a statků. Přibližně prvních 500 let to byla katolická církev. V roce 1537 přišla reformace, do Norska se dostalo Lutheřovo učení a tato tradice se přes počáteční problémy v zemi uchytila. Proto když v roce 1814 vznikala první norská ústava, nebylo pochyb, že náboženstvím, které všichni Norové sdílí, je protestantismus. Tak to bylo tedy zapsáno do ústavy, čímž vznikla státní luterská církev.

Co propojení státu a církve znamená v praxi? Nakolik se lidé se státní církví identifikují?

Do norské státní církve patří přibližně 85% obyvatel. V praxi je to tak, že každý, kdo se v Norsku narodí a má norské občanství, stává se automaticky i členem církve. Když potom dovrší 15 let, může se rozhodnout, že z ní vystoupí. Naprostá většina lidí to ale nedělá, proto tak vysoké procento členů. Každodenní život to ovšem nijak zásadně neovlivňuje, protože ze členství v církvi žádná úřední povinnost nevyplývá. Do kostela chodí pravidelně jen malá část lidí. Většina jich ovšem využívá služeb církve, pokud jde o křty, konfirmace, svatby nebo pohřby. Je dokonce možné, aby člověk, který předtím z církve vystoupil, měl v kostele svatbu nebo pohřeb, protože kostely jsou ve státním vlastnictví a tudíž k dispozici všem. Řekl bych, že Norové chápou svou státní církev jako určité zázemí, kam se mohou v případě potřeby obrátit a kde najdou pomoc ve svízelných situacích. Je to vidět třeba na tom, že když farář vyhlásí, že hledá dobrovolníky na přípravu nějaké slavnosti nebo na úklid kostelní za-

Norský velvyslanec Jens Eikaas ve studiu ČRo.

Pro církev je samozřejmě státní financování výhodné. Duchovní jsou v pozici státních zaměstnanců, což jim dává značnou jistotu.

hrady, okamžitě se mu hlásí mnoho lidí. Nebo když byly nedávno žhářské útoky na kostely v některých oblastech, lidé se hned začali skládat na obnovu. Oni třeba na bohoslužby vůbec nechodí, ale cítí, že v takových situacích je třeba se k církvi přihlásit. Berou to jako projev soudržnosti se svým státem.

Naprostá většina států v Evropě už od provázanosti s církvemi ustoupila. Naposledy tak učinilo Švédsko na počátku tohoto tisíciletí, takže kromě Norska fungují státní církve už jen ve Finsku a Velké Británii.

Neuvažují Norové o tom, že model státní církve opustí?

Jedním z hlavních důvodů, proč se u nás státní církve zachovala do dnešních dnů, jsou finance. Stát svou církev totiž finančně zajišťuje, od platů duchovních přes údržbu a stavbu kostelů až po činnost různých církevních spolků. O oddělení státu od církve se přesto diskutuje už nějakých 150 let. Právě teď v parlamentu leží návrh zákona, který by státní církev de facto zrušil. Sice se stále počítá s tím, že lutersko-evangelické náboženství bude i nadále státní, ale to propojení by už nebylo tak silné. Dnes máme například v ústavě, že příslušníci státní církve jsou povinni vychovávat své děti v dané víře. Je to samozřejmě formální povinnost, na jejíž plnění nikdo nedohlíží, ale je tam. V aktuálním návrhu se předpokládá vypuštění této klauzule. Finanční zabezpečení církve ze strany státu by i po schválení návrhu zůstalo.

Jak vnímá tuto finanční závislost samotná církev? Nepožaduje po ní stát za své peníze vyšší loajalitu?

Pro církev je samozřejmě státní financování výhodné. Duchovní jsou v pozici státních zaměstnanců, což jim dává značnou jistotu. Máte ale pravdu, že stát si za to jistý vliv na církev nárokují. Má třeba poměrně velké slovo ve volbě biskupa. To se samozřejmě církvi nelíbí, takže to občas vyvolává vášnivé spory. Norsko bylo třeba jednou z prvních zemí, kde se do biskupských úřadů dostaly ženy – proti vůli církve. Také byly případy, že stát na tato místa prosadil takzvané pokrokové duchovní před těmi konzervativními, které by preferovala církev. Proto je vztah státu a církve stále aktuální a uvidíme, jak se situace vyvine. Ve hře jsou tři varianty: zachování stávajícího stavu, úplná odluka církve od státu a jakási střední cesta, kterou představuje zmíněný návrh, projednávaný momentálně v parlamentu.

Jakub Šiška

Audiozáznam celého pořadu:
http://bit.ly/cro6_eikaas

Navždy budu žít s cejchem na čele

Je jí 47 let, má dvě děti a nedávno prošla jednou z nejtěžších etap života. Stát jí musí zaplatit 3 627 000 Kč kvůli nespravedlivému stíhání. Ministerstvo spravedlnosti se jí musí omluvit. Takové je rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 2.

Věra Jourová.

Co se vlastně stalo? Někdejší náměstkyně ministra pro místní rozvoj Věra Jourová byla v říjnu 2006 obviněna z přijetí dvoumilionového úplatku od starosty Budišova Ladislava Pěti. Měla prý prosadit evropské dotace na opravu budišovského zámku. Měsíc strávila ve vazbě. V létě 2008 Obvodní státní zastupitelství pro Prahu 9 stíhání zastavilo s tím, že se skutek nestal, což potvrdilo i Nejvyšší státní zastupitelství. Život Věry Jourové se ale nevratně změnil.

Vysoudila jste omluvu a kompenzaci, jste tedy spokojena?

Musím říci, že pro mě byla absolutně nejdůležitější omluva státu. Tu mi stát už dlouho dlužil a moc jsme o ni stála. Co se týče peněz, je to pro mě radostná zpráva, protože mi to vrátilo ušlé zisky ze smluv, které jednorázově spadly pod stůl trestním stíháním. Jestli je kauza po právní stránce skončena, to nevím...

Jaká je vaše nejhorší vzpomínka, zbyla nějaká pachuť?

To si s sebou člověk už ponese celý život. Cejch, znamení vypálené na čele, budu mít vždycky.

Jak to celé probíhalo? Stát se z vlastní iniciativy neomluvil, ani některý z jeho zástupců nenabídl odškodnění?

Stát se neomluvil, protože nemá vychování. Tady nefunguje slušnost, jen si řeknou: Ublížili jsme, nemusíme se postarat o zmírnění škody. Myslím, že omluva by měla být automatická, ale stát samozřejmě dělá jen to, co mu zákon přikazuje, a tohle nepřikazuje, což je velká škoda.

Takže jste musela vzít peníze, najmout si právníka a několik let se soudit?

Ano, já považuji každou korunu a každou minutu svého času za obrovskou ztrátu. Táhne se to léta a dlouho jsem si myslela, že z toho není úniku.

Takže to bylo nakonec příjemné překvapení...

To určitě. Spousta lidí si uvědomila, že jsem vlastně očištěná. Samotné zastave-

ní trestního stíhání tak vnímáno nebylo. Takže to má i morální aspekt.

Pohlíželi na vás předtím potenciální partneři a klienti jako na ženu s temnou minulostí?

Ano. Zažívám to ostatně i ve svém rodném městě. Nedávno jsem tam pobývala a můj bývalý profesor z gymnázia mi říkal: Tak ty teď děláš v Rumunsku, to je tam učíš brát úplatky? Tohle jsou pecky mezi oči, kdy si uvědomím, že už vždycky na někoho takového narazím. Ale musím se s tím nějak vyrovnat.

To se stalo až ve chvíli, kdy jste byla očištěna?

Ano, ta škoda prostě trvá. A bude trvat i nadále.

Ale případ je pro vás uzavřen alespoň v právní rovině...

Ovšem nabízí se otázka, zda se něco podobného nemůže odehrát znovu, někomu jinému. U nás se nyní, alespoň slovně, pronásleduje korupce, a v tom často bezhlavém tažení může být zasažen kdekdo.

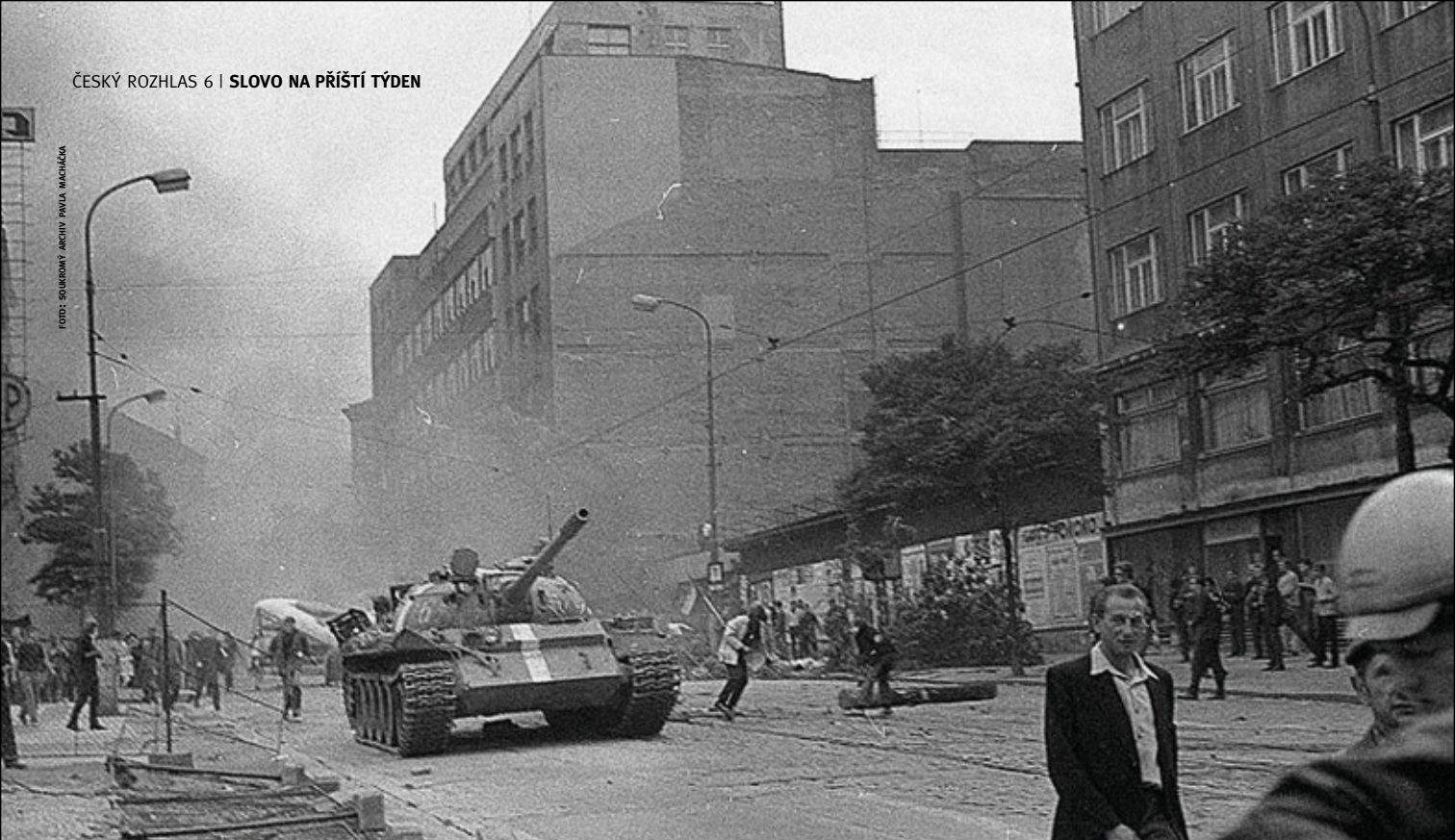
Je tedy možnost opětovného selhání justice?

Už pár let je společenská poptávka po dopadení korupčníků tak silná, že se tomuto trendu podléhá. A trestní právo, to je účinný nástroj, který má stát v ruce. Dnes se podle mě nadužívá trestních oznámení. Věci se neřeší prostřednictvím jiných nástrojů, takže se lidé nechají stíhat. Myslím si ale, že můj případ je jiný. Od samého počátku muselo být orgánům činným v trestním řízení jasné, že nemají důkazy. Musely si toho být velmi dobře vědomy. Byly tu některé osoby, jež na tom měly zájem. Aparát se dá takto zneužít, je to velmi silný perzekuční nástroj. Z toho mám dodnes obavy, i za jiné lidi.

Jana Šmídová a Petr Holub

Audiozáznam pořadu:
http://bit.ly/cro6_vj

Třiačtyřicátý jednadvacátý

Když přijde řeč na 21. srpen, nejsou pro mě nejdramatičtější tanky, ale to pochmurné umlčení, které se plížilo společností, v níž všechno jako by normálně fungovalo, ba snaživě halasilo. Znovu a znovu si kladu nepokojnou otázku, kdo to tehdy pouze využil řinčení tanků k tomu, aby rozpoutal svou totální čistku, holocaust zvláštního druhu.

Co to bylo za byro, za člověka či komisi, která náhle rozhodla, že například celý náklad zrovna vydané knihy Domácí úkoly pro kočku nepůjde na pulty, ale rovnou do sběrných surovin, a autor, Bohumil Hrabal, už nebude spisovatelem?

Hrabala přeci neposlalo do spisovatelské likvidace ani NKVD, ani to nenarídl Červoněnko či Husák. On nebyl ani žádný jejich odpůrce, pouze viděl svět na způsob svého strýce Pepina: „Ten svět je k zešílení krásnej, ne že by byl, ale já ho tak vidím!“ Proč to tak vadilo? Domýšlím, že to musely být tisíce lidí, pro něž sovětské tanky byly jenom zámkou pro to, aby se pustily do zkáznosného díla, na které ti zlomyslní lidé třeba roky čekali a už se nemohli dočkat. Nebýt těchto mstivých pilníků a snaživců, by přeci nemohlo dojít k něčemu, co mělo povahu téměř pogromu na inteligenci. Vždyť, aby to bylo jen z pouhého strachu, na to bylo těch ruských hrozeb opravdu málo.

Už za pět let po okupaci byla naše společnost více než zdecimována, aniž by od roku šedesát devět padl výstřel, aniž by v nějakém byru někdo na někoho mířil pistolí. V ulicích neřádila ani inkvizice, ani biřící, ani žádné guerilly, a přesto stovky, ba tisíce lidí téměř ze dne na den letěly na dlažbu, protože jiní to tak chtěli, bažili po tom a vymysleli si domnělého nepřítele. Jeho podobu podle spíchli z hesel a nenávisných frází. Vetkli ho jako strašáka do všech novin a na všechny nástěnky.

Strach, který se ve společnosti rozhostil, dobře popisuje sám na sobě jakoby slovy své ženy právě Bohumil Hrabal v knize Proluky. „Než přišli ke dveřím, byl můj muž blízek smrti, myslel si, že si esenbáci přicházejí pro něho, že ho dají do pytle a někam odvezou, tak dlouho ho budou vozit jako podsvínče v pytli, až ho druhý den propustí...“ Čekání na předvolání, na výslech, na vyhazov, kradmé špitání slov – potupa normalizace.

K okupaci v srpnu šedesát osm historikové už v podstatě řekli vše, něco se možná ještě objeví, dovysvětlí. Pravdivé zdůvodnění toho, co se ale dělo po tom, až okupační tanky zalezly do křovin a za kasárenské zdi, zůstává nedostatečné. Pro mě šedesátý osmý jako by neskončil, protože od té doby, kdy soudruh soudružsky likvidoval soudruha, se na nás dívám

s nedůvěrou. Ba trochu nás, včetně sebe, od té doby nemám rád, poněkud si nás nevážím. Ani převrat v roce 89 moc nepomohl, byl, jak se hloupě říká, vlastně o něčem jiném, protože svobodu získali, bez ohledu na zásluhy, všichni, bát se nemusel skoro nikdo, to nebyla žádná zkouška.

Dívám se zpytavě kolem sebe a odhaduji, kdo zase budou ti, kteří využijí nějakých budoucích politických těžkostí, které nás nemohou minout, aby znovu rozpoutali pogrom proti těm či oněm, které prohlásí kvůli tomu, že „svět je k zešílení krásnej, ale ne že by byl, ale my ho tak vidíme“ za nepřizpůsobivé občany, za občany, určené ke společenské či horší likvidaci. Toho okamžiku se bojím, ale zároveň jako bych o něj nechtěl přijít, jako bych si ho i trochu přál, abych si v něm mohl jednak ověřit pevnost svého postoje, neboť v srpnu 68 mi bylo jenom čtrnáct let, a abych se dočkal toho, že se nám podaří tu strašnou normalizaci, která nás po šedesátém osmém zalehla, aspoň trochu odčinit. Teprve pak pro nás skončí srpen šedesát osm a já přestanu slyšet to jeho zlověstné ticho.

Ondřej Vaculík

Audiozáznam celého pořadu:
http://bit.ly/cro6_21

Síla slova

Daniel Raus

Americký politik a sociolog Daniel Patrick Moynihan kdysi prohlásil, že každý člověk má právo na vlastní názor, ale nemá právo na vlastní fakta. Jeho věta přesně vyjadřuje základní zásadu, kterou ctí každá dobrá žurnalistika, totiž oddělení skutečnosti od jejího výkladu. Obojí je přitom důležité, neboť posláním novinářů je dění popisovat a také interpretovat. Žurnalistika bez názoru a bez úcty k faktům je ideálem snad jen v totalitních režimech.

Situace ve světě informací se přitom v posledních letech rapidně mění. Kdysi těžily totalitní ideologie z informačního nedostatku a monopolu, který získaly ovládnutím státních struktur. Bylo lehké manipulovat lidi, dokud se je dařilo držet ve tmě. Dnes je to čím dál víc opačně, žijeme v přetlaku informací a nejrůznějších vzkazů, v prostředí, kde lze vytvořit virtuální realitu, do níž se lidé chytí jako do pastí. K manipulaci už neslouží ani tak tma jako spíš intenzivní oslnění, jež má kupodivu podobný výsledek.

Překrucování faktů ilustruje starý novinářský vtíp o tom, jak sovětské noviny Pravda popsaly výsledek atletického zá-

polení s USA, jež Sověti prohráli: „Naši drazí sportovci skončili po skvělém výkonu na výborném druhém místě. Američané neoslňli a jsou předposlední.“ Úcta k faktům je podstatná právě proto, že se s nimi dá lehkou žonglovat. Přesně to je důvod, proč na ně seriózní média dávají tak silný důraz.

Neméně důležité jsou ale i názory. Skutečnost je totiž třeba analyzovat a interpretovat, což platí obzvláště ve svobodném světě, který je z definice složitý. Totalitní systémy nabízejí jasný obraz nepřítele svobody, jsou jím samotné režimy. Život v nich je těžký, ale svým způsobem jednoduchý. Za všechno může bolševik, říkali jsme kdysi. Život ve svobodě je naopak lehký, ale komplikovaný. Do hry vstupuje velké množství zájmů, rozhodování není jednoznačné a v nepřehledném prostředí musí člověk složitě hledat orientaci.

Z hlediska názorů je podstatná nezávislost. Ve chvíli, kdy média začnou sloužit něčím zájmům, zpronevěřují se svému nejdůležitějšímu poslání. Cestou k úspěchu je přitom vnitřně nezávislý novinář, nestačí jen svobodné prostředí,

ve kterém pracuje. Kardinál Richelieu kdysi cynicky prohlásil, že zrada je pouze otázkou peněz. Jeho slova platí, ale jenom do chvíle, kdy narazí na člověka, pro kterého jsou principy a vlastní pověst dražší než jakýkoliv obnos. S jistotou lze tvrdit, že bez vnitřně nezávislých novinářů nemohou existovat nezávislá média, což platí i pro Česko na počátku 21. století.

Český rozhlas 6 v sobě spojuje dvě tradice. Jednou je exilová a druhou domácí žurnalistika. Mnoho lidí dodnes považuje Šestku za Svobodnou Evropu, ačkoliv už ji v názvu dávno nemáme. Hodnoty, na kterých ale „Svobodka“ stála a za které bojovala, jsou pro nás svaté. Mimočodem, jednou z nich byla pluralita názorů. A hlásíme se samozřejmě k jednomu z praotců českých novinářů Ferdinandu Peroutkovi, který v projevu při založení Svobodné Evropy řekl slavnou větu: „Oni budou mít všechny zbraně a policii, my budeme mít jen sílu slova“.

Šedesát let poté v sílu slova nadále věříme.

FOTO: JAN PICHAL

ČESKÝ ROZHLAS

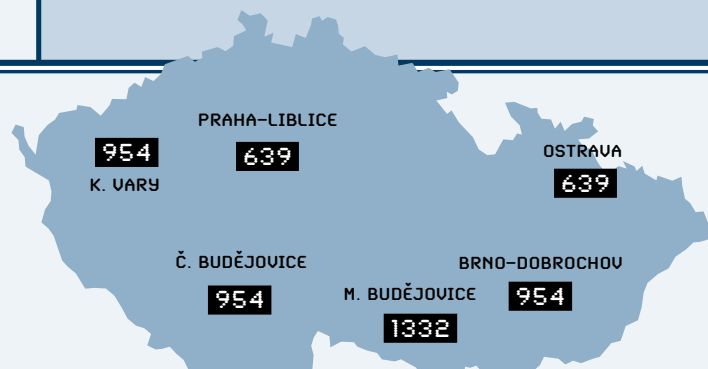
Nová služba posluchačům

NEWSLETTER ŠÉFREDAKTORA STANICE DANIELA RAUSE

Přihlaste se na adrese sestka.rozhlas.cz/newsletter
a každý týden dostanete komentovaný výběr toho
nejlepšího z našeho vysílání.

Čas	Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek	Sobota	Neděle		
18:00	Zprávy								
18:10	Názory a argumenty Padesát minut komentářů na domácí a zahraniční témata.								
19:00	Zprávy								
19:10	Svět viděný internetem Publicistika, jak ji prezentují přední světová média a servery.								
19:30	Hovory o politice Politika a společnost v souvislostech.	Hovory na bělidle Diskuse o rovných příležitostech žen a mužů.	Hovory o Evropě Evropské události ve společensko-politických souvislostech.	Hovory o hledání Dialog o hledání slova, identity, skutečnosti a tradice.	Hovory o vědě Magazín o vědeckých trendech.	Hovory o víře Příběhy, rozhovory a úvahy o duchovním dimenzi života.	Hovory o vztazích Proměna vztahů v české společnosti v uplynulých dvaceti letech.		
20:00	Zprávy								
20:10	Politická literatura na českých pultech Kritické recenze politické literatury ve spolupráci s českými nakladatelstvími.	Lidé pera Nad čím se zamýšlí česká společnost. Kritická reflexe článků v politických revue.	Kořeny Kulturní kořeny evropské civilizace z pohledu abrahámovských náboženství.	Kritický klub Jana Rejzka Kontaktní pořad, který reaguje na aktuální v domácí a zahraniční kultuře.	Média v post-moderním světě Diskuse o roli médií v současné společnosti.	Volejte Šestku Kontaktní pořad. Diskuse s posluchači na aktuální téma týdne.	Téma Politický dokument o událostech a osobnostech 20. století.		
21:00	Zprávy								
21:10	Člověk a obec Život samosprávy a komunální politika, občanská společnost v obci.	Zeměžluč Ekologický magazín.	Aréna Kulturně-politický magazín.	Člověk a trh Zvládne vše neviditelná ruka trhu? Máme nechat některé věci jejich vlastnímu vývoji?	Česká justice Současná česká justice a její reforma. Zajímavé justiční případy.	Historie věčně živá Historická témata v kontextu dneška.	Zbožní a bezbožní Labyrint Evropy s Biblí v ruce.		
21:40	Zaostřeno na moderní dějiny Historické souvislosti současných jevů a událostí.	Zaostřeno na cizince Problematika migrace a integrace. Život cizinců v České republice.	Zaostřeno na finance Publicistický pořad o domácí a zahraniční ekonomice.	Zaostřeno na občana Každodenní problémy a otázky v systému moderní společnosti.	Zaostřeno na lidská práva Publicistický pořad o stavu lidských práv doma i ve světě.	Zaostřeno na mladé Pořad o mladých nejen pro mladé.	Zaostřeno na církve Magazín ze života náboženských obcí.		
22:00	Zprávy								
22:10	Studio STOP Diskusní pořad na aktuální politicko-společenská témata.				Inventura Studia STOP		Rozhlasy Studia STOP Profilový rozhovor se zajímavou osobností.	Portréty Osudy významných Evropanů ovlivňujících evropské dění po druhé světové válce.	
22:40							Stopy, fakta, tajemství		
22:50							Autorský pořad Stanislava Motla.		
23:00	Zprávy								
23:10	Názory a argumenty Padesát minut komentářů na domácí a zahraniční témata. (Opakované vydání z 18:10).					Politická analýza – domácí Souhrnný rozbor domácího politického dění.		Politická analýza – zahraniční Souhrnný rozbor zahraničního politického dění.	
23:20						Kaleidoskop Hudební magazín Jana Rejzka.		Songy a myšlenky Recenze, rozhovory, glosy – aktuální pohled na kulturní scénu.	
23:50						Slovo na neděli Duchovní inspirace pro nadcházející neděli.		Slovo na příští týden Odrasový můstek do příštího týdne.	

JAK NÁS NALADÍTE

Mezi 18. a 24. hodinou na SV (AM) 639, 954 a 1332 kHz
nebo v síti digitální televize v programu ČRo Rádía Česko,
po celý den pak na internetu na sestka.rozhlas.cz.

NAJDETE NÁS NA NOVÉ ADRESE

Český rozhlas 6, Vinohradská 12, 120 99 Praha 2
Tel.: 221 552 701, e-mail: sestka@rozhlas.cz